

Att vandra till Land's End

England, det är London för de flesta svenskar. Sommartid rullar många svenska bilar i landet. Man kan dock med fördel lära känna många delar av England med mänsklig hastighet — till fots. Och detta utan strapatser.

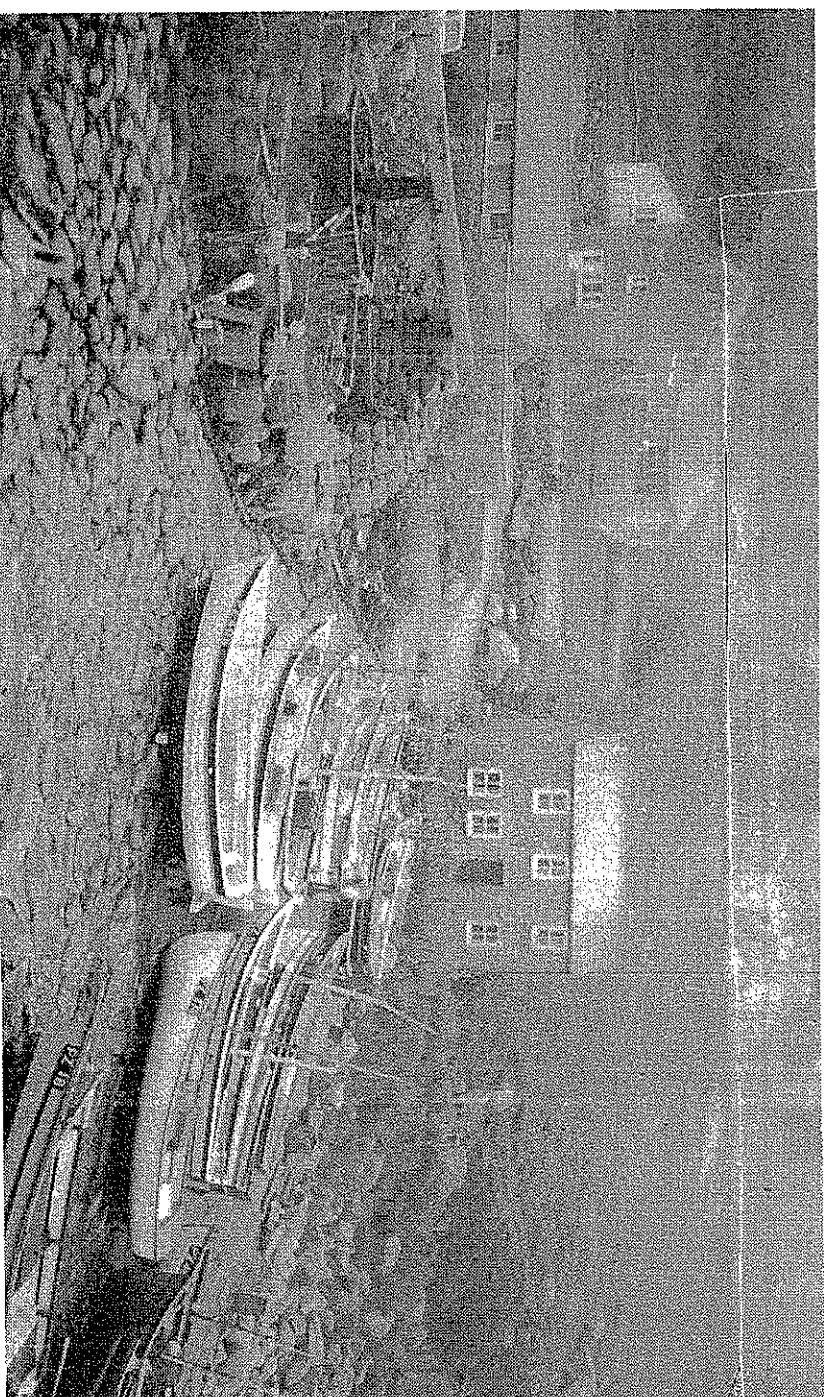
I England finns ingen allemansrätt och som vandrare hänvisas man till särskilda vandringsleder. Sådana finns det gott om i hela landet. Någon läsare har kanske hört talas om The Pennine Way. Det är en s k Long Distance Footpath. En annan finns i Cornwall. Cornwall sticker ut längst ned i sydvästra hörnet av England. Land's End är utposten ut mot Atlanten. I dag är turismen en av de viktigaste näringarna. Klimatet är mildt och delar av området har subtropisk växtlighet. Minnen är många från en 4 000-årig historia. Gravar, stenstoder, lämningar från tidigt åkerbruk, försvarstorn finns det gott om. Gruvindustrin med teenn och koppar blomstrade under sekel men har under 1900-talet konkurrerats ut. Även fisket och sjöfarten har gått tillbaka.

Kusten är lång. Smugglingen frodades i gångna tider och 1821 skapades Coastal Guard. Kustvakterna patrullerade kusten till fots. Stigarna följde kustlinjen — upp och ned, in och ut. Och kusten är delvis mycket imponerande med bergstranor på 50—100

meter över havet.

Smugglingen och kustbevakningen kan vi nu tacka för den fina vandringsleden Cornwall Coast Path som omfattar drygt 400 km. Planeringen började i slutet av 1940-talet och drygt tjugo år senare kunde vandrungen börja. Man behöver givetvis inte inrikta sig på att vandra hela sträckan. Det fina med leden är att den både ansluter till kustlinjen och under varje dagstapp till bebyggelse med möjlighet till övernattnings och provantering.

I slutet av juni var jag i London och hade en knapp vecka ledigt. Jag tog tåget till slustationen Penzance i Cornwall. Någon dag i förväg hade jag ringt och beställt plats på vandrarhemmet i den lilla staden. På morgonen dagen därpå tog jag buss till St Ives på norra delen av halvön och startade västerut. Stigen var lätt att finna. Det brusade havet med vågor som man inte ser i Sverige hade jag på höger sida, ibland under 100-metersstranor och vackra "raukformationer". Under dagstappens juugo km stötte jag på få vandrare och just ingen bebyggelse. Medhavd ost, bröd, frukt och vatten smakade bra. Växtdigeten kring stigen var tydlig och långbyxor var då skönt att ha på sig. Stigen var här och var något blöt och vandrar-skor/kängor som i någon mån stänger ute vätan var f r a att ha. Vid Pendean Watch gick jag söderut upp i landet någon km och



En typisk miljö som möter vandraren längs Cornwall's kust. En klunga hus, några små båtar och allt insvept i dimma.

tog buss till St Just med ett vandrarhem ett stycke utanför centrum. Även om övernattningen skedde i sovsal var det ett litet och frivsammt vandrarhem. Middagen

förtärdes i värdköket.

Dagen därpå låg dimman tät och misturarna ljöd hela dagen. Den bruna kustlinjen var ännu brunare genom människans förtäring.

sort: stigen slingrade sig här och var runt övergivna gruvhål från tenr- och kopparyrningens tid. Mitt på dagen kom jag fram till Land's End dit man också kan komma med bil. Dimman höll i sig. Man såg dock ned till havsytan och den "förtäta" stämningen fick ersätta utsikten västerut över Atlanten. Kusten

Så här kommer du dit

Till Cornwall kommer man med tåg från Paddington station i London på ca sex timmar. Slutstation är Penzance. Det finns nattåg för den som väljer bort det vackra landskapet.

I Cornwall finns ett utvecklat nät av bussar i Cornwall Busways regi. Det är lätt att ta sig till och från lämpliga vandringsledspunkter. Det innebär också att man kan slå sig ned i t ex Penzance och lägga upp en kustvandring i form av dagsutfärder. Jag tycker dock att det har en viss tjuvning att med lätt ryggsäck gå från ställe till ställe.

Bed & Breakfast fick jag för mellan 7.50 pund och 9.50 pund (priser 1987) vilket är billigt för ett bra rum och stor engelsk frukost. Det finns förteckningar över sådana ställen. I slutet av juni var det ännu inte nödvändigt att boka i förväg. Turistsäsongen var inte i full gång och utbudet var stort. Det finns också vandrarhem även om man ska komma ihåg att de inte alls håller den höga svenska standarden (vi har ju mest 2-4-bäddsrum och familjerum medan sovsalar fortfarande kännetecknar de engelska vandrarhemmen).

Utrustning

Guideböcker över Cornwall Coast Path finns det gott om. Jag använde den "officiella" (av Edward C Pyatt) utgiven av The Countryside Commission som svarar för de engelska långvandringslederna och också ger ut broschyrer om dem. Leden finns markerad på kartan som är Ordnance Survey Landranger nr 203 och har skalän 1:50 000. Enklart är att be någon som har vägarna till London att i en bokhandel inköpa guidebok och karta. Det går naturligtvis också att beställa från Sverige. Guideböcker för vandring och kartor är billiga i England. Guideboken kostade 3.95 pund.

Man behöver ingen speciell utrustning. Vandringsskorna bör vara stadiga och helst i någon mån hålla ute väta. Regnställ bör man inte glömma.

Under månaderna oktober-februari regnar det ganska mycket i Cornwall. Juli och augusti är det högsäsong för turismen och det kan vara svårt att få tag i nattlogi om man inte bokar i förväg.

England är så mycket mer än bara London. Den som vill stressa av långt från storsadens bilsmittade tempo kan i t ex ta sig till Cornwall med tåg från Paddington station i London. I Cornwall kan man sedan följa den fina vandringsleden Cornwall Coast Path. Den är 400 km lång, men har gott om knäpunkt där man kan sätta på och av anslutande bussar, så man måste inte vandra hela sträckan.

Det finns goda möjligheter till övernattnin på vandrarhem eller med s k bed and breakfast.

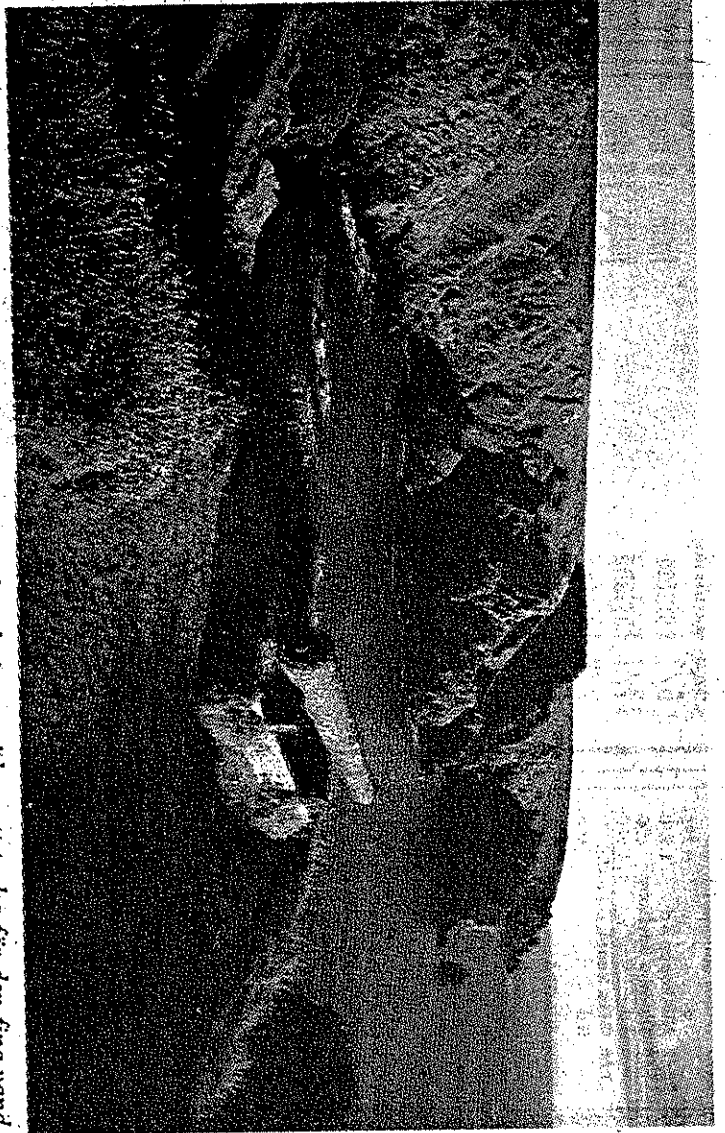
UNT På Resa låter dig följa med Ingemund Hägg på en fyrdagarsvandring med start i Penzance och förbi bl a Land's End.

Se sidan 20

Det är smugglingen och den därav följande kustbevakningen vi har att tacka för den fina vandringsleden Cornwall Coast Path.

Foto: Ingemund Hägg

På vandring i Cornwall



UNT På Resa tar dig med till de stora turistmålen.

Den som söker sig till England behöver dock inte stanna i London. I mänskligt tempo, dvs till fots, kan man till exempel följa Cornwall Coast Path, en 400 km lång vandringsled, som vi

har smugglingen och kustbevakningen att tacka för. Kustbevakarna, som höll ögonen på smugglarna, trampade upp stigarna som nu är till glädje för turisterna.

Sida 1 →

Envis dimma

På tredje dagens förmiddag var jag åter i Penzance efter vandring och sedan buss i staden. Ny buss tog mig till Porthleven där vandringen söderut på Lizardhalvön tog sin början vid lunchtid. Dimman fortsatte emvist men försvann på kvällen då jag hade ett underbart klipp- och havssceneri i Mullion Cove där jag också fann ett utmärkt bed & breakfast-ställe.

Fjärde dagen blev vandringen kortare. Jag gick till sydspetsen Lizard Point, ett populärt utflyktsställe för turister. Med hjälp av ett par bussar kom jag på kvällen åter till Penzance. Den här gången blev det bed & breakfast och inte vandrarhem.

I allt fyra fina vandringsdagar med imponerande natur- och kulturkontakt. Och inte mer än stråhgående än att vem som helst som gör söndagsvandringar i skogen hemnavid kan klara av det.

INGEMUND HÄGG

FOTTS FRÅN S 20